

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

8. Trium Ciuitatum perpetuam Confoederationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Defendetque ferum gratia nulla reum.
 Si sapit, extremas Euro petet ocyor Alpes,
 Inque Lepontinis quæret asyla jugis.
 Longa Dynastarum manus est. Me verò nec ullus
 Terruit, hac vulgi garrulitate, metus.
 Sed neque *Sarnensi Landenbergerus* ab arce,
 In nostra ultrices intulit acta manus.
 Dissimilat, scelerisque pudet, famæque loquacis
 Perdita Lætheis nomine vellet aquis.
 Præfectorum acres ferit hæc infamia mores,
 Corroditque imos perpete verme sinus.
 Ne verò agnatis, turbæque refrager amicæ,
 Longiùs à patrio quæ jubet ire solo;
 Proxima sopitum simul ac Pallantias orbem
 Captârit croceis irradiare genis;
 Cedam equidem, profugusque; meis tantisper ab aris,
 Vt Iouis euitem tela, cauebo Iouem.
 Digrediar; *Sarnæque* iram, Satrapæque furorem,
 Atque intentatas, vincam abeundo, minas.
 Si tamen ulla meos vindicta petatur ob ausus,
 Area vindictæ stabit aperta nouæ.
 Et nî læua mihi mens est; Scelus hocce petulcum,
 Ipse Dynasta, scelus, si tueatur erit.

A. B. Guillimannus & Simlerus *in argumento ci-*
tati. Contigere hæc omnia apud Subsiluanos Anno Christi 1305.

VIII.

ARGUMENTVM.

Temporum injurias hostiumque insultus fre-
 quentissimos, cum *Vranij, Suitenses, ac Sub-*
siluani, diuinâ gratiâ mirabiliter, & virtute hero-
icâ fortiter superâssent: perpetuo tandem Fædere sese
inuicem deuinxerunt; certis conditionibus, in quas
Confoederati se obstringerent, præscriptis: quas
postmodum ipsas LVDOVICO IV. Bauaro, Rom.
Impera-

Imperatori obtulerunt, Fœderis ipsius tenorem, nec honestatis limites, nec terminos æquitatis transgressum, Epistola hæc, ad Authographi formulam, explanat.

HENRICVS ZVVEYER ab Euebach,
LVDOVICO IV. Romanorum Imperatori, semper Augusto.

*De prima Confœderatione perpetua, Vranien-
sum, Suitensium, ac Siluanorum.*

Magne Monarcha Orbis, cui dia potétia lúmas
Imperij nuper Romani indulsit habenas.
Cujus Hyperboreos majestas sacra Triones
Implet & egregijs, quos portat ab hoste, triumphis
Spargitur ad fines, à vespere solis, Eoos.
Da veniam, si charta volans, ô inclite Cæsar,
Impare regales sermone morabitur aures.

Quod tua Majestas, & magnificentia sceptri
Vranios, Suicos. *Subsiluanosq;* vetustas
Imperij gentes, sub Libertatis auitæ *a.*
Viure lege jubet: quod eosdem præcoce nuper
Perculso tonitru, latiq; anathematis acri
Fulmine proscriptos, ab inanis crimine culpæ *b.*
Reddidit eximios: eadem fidissima tellus,
Gens eadem meritas ad regia limina grates
Destinat, ac tantum prouectat ad astra fauorem.

Post rerum exhaustas, jam mitior aura procellas
Composito Mauorte subit: jam nubila Phœbo
Cedit, & in gratum tempestas soluitur imbrem.
Acrior Helueticas exarsit flamma per oras
Hactenus, Aethnæis quàm eruperit ulla caminis,
Gorgonidum furias, & conjurata Medusæ
Spicula pertulimus: manifestos cominus hostes,
Eminus occultos, viresq; perinde virosq;,
Insidiasq; simul, technasq; irasq; minasq;,
Ac nimis infestas patientia vicit Erinneis:

Quas ut magnifico fas sit superare deinceps
 Numinis auxilio; socias cum fœdere leges,
 Quas adamantheæ nequeant abolere lituræ,
 Sanximus; atque ipsas (ne quis petulante cauillo
 Mæuius, incæptum queat usquam arrodere fœdus)
 Cæsareæ, prout acta sonant, transmittimus aulæ.
 Decretarum igitur sic audit formula legum.

Numinis augustum præmuniat omnia Nomen.
 Mens hominis sensusque labant, spatiisque videmus
 Cuncta perire suis: Letheæ obliuia ripæ
 Plurima sæpe vorant, memori quæ mente teneri
 Iugiter, ac seros meminisse decebat in annos.
 Iure igitur merito, pro posteritate, perennes
 Scribimus in tabulas, chartisque notamus, Honesti
 Quicquid habet specimen; quicquid Pacéq; Decusq;
 Promouet, humanos quicquid conducit in usus.
 Nos ergo Alpini vicini pæne Salassis
 VRANII, Nos læta inter viridaria SVICI,
 Nos quoque Romano SILVANI sanguine creti,
 Lectori ingenuo, nostra hæc cuicumque patefcet
 Charta, sed & toti scita hæc proponimus orbi.

Secula duritiem superantia marmoris omnem,
 Tamque graues fortunæ, ictus, tamque aspera Martis
 Fulmina, per trinos dispersa hæc Natio Pagos,
 Tutius ut posthac patrijs arceret ab aruis:
 Utque suas tutari animas, serua penates,
 Ducere pacificam, meliori forte, quietem
 Possit, & oppressas defendere fortius aras:
 Mutua Nos ipsos initis, in fœdera, pactis
 Iurisjurandi præmissis, adstrinximus, actu;
 Quæ neque tempus edax, nec temporis ulla vetustas
 Deleat, inque annos quæ sint valitura perennes.
 Fæderis istius virtute ac robore, fidam
 Alter in alterius spondemus commoda dextram;
 Pollicitamur opem, conjuratasque vouemus,
 Suppetias; quas ære suo, quas quisque crumenâ,
 Consilioque, manuque feret: siue usus id ipsâ
 Exigat in Patria, seu qualiscunque vocârit
 Nos extra patrios, vis atque injuria, fines,

Atque

Atque ita pacta fides, Nos unâ armabit in omnes,
 Quin etiam in quemuis, qui de nostratibus ullum
 Læserit indigenam; qui vimuè, scelusuè, nefaluè
 Vel prior intulerit, vel cuiquam inferre parârit.
 Interim & in charis siquis vitæque, animæque,
 Fortunæque bonis, dispendia passus ab ullo
 Iacturamque foret; mersis Nos illico rebus
 Consulere, ac sociam pro terræ viribus, ultrò
 Ferre decebit opem: conuentio donec amica,
 Aut implorati sententia juris, abundo
 Suppleat illatam pensetque leuamine noxam.

Cavimus hoc ipso jurati pondere verbi,
 Atque ratum volumus; leges ac jura daturum
 Ne legat allophylum sibi tellus ulla dynasten:
 Externo sese de nostris nemo colonis
 Mancipet imperio: nisi consultatus idipsum.
Pagorum populûs plebisque; indulta probârunt
 Mortali sed enim quiuis è semine cœtus,
 Femina masque simul, non detrectabit honestum
 Seruitij perferre jugum: sua quemque potestas
 Legitimo sub jure regat. Dominosque, suosque
 Quisque; Magistratus (quantum æqua modestia suffert)
 Audiet, ac dicto licitos parebit ad ulus.

Hos citra dominos, siquis violentior ullam
 E tribus his populis inuaderet accola terram,
 Ciuemque in prauos quemcunque lacefferet actus;
 Ille sator litis, plebi que inimicus alastor,
 Commotas donec melior sententia tricas
 Soluerit, officij nullo usquam munere dignus
 Audiet, atque suos inglorius exiget annos.

Coniuratorum cuncti sub fœdere censi
 Heluetij, tellusque simul quæcunque cauebit,
 Ne peregrinâ usquam, jusjurandumuè datamuè
 Prostituat cum gente fidem: suspecta proinde
 Colloquia, & factos extraneo ab ore susurros,
 Atque leues quascunque, vetant hæc fœdera, gerras.
 Eximij nos quippe sumus, nec ferre secures
 Conuenit externas. Quanquam hæc impune gerentur
 Omnia, cum reliquis si consultatio Pagis,

Pro-

Propositaque rei præcesserit æqua facultas.

Si nouus interea technæ fabricator Epeus
 Surgeret in patriâ qui sortem in utramque paratus;
 E Pagis aliquem perjuro Antenor's astu
 Proderet; aut turpem gestans sub veste Cethegum,
 Quidlibet è nostris cuperet rescindere scitis:
 Ille velut spurius, reus, ille tenebrius, mortis,
 Ad populi decreta foret; fama que bonisque
 Omnibus, & fluxæ multandus lumine vitæ,
 Fœdifrago dignum caperet nebulone triumphum.

Iudicis officio, primaque in jure cathedrâ
 Neminem in unitis decorabit patria terris,
 Sit nisi quisque sui conciu's & incola Pagi.
 Id genus obryzo quisquam si ambire, metallo,
 Non virtute volet: Si grata hominiquè Dijsque
 Munera, honoris amans, Rhodiumque profuderit im-
 Futilis imber erit, nulla incrementa profusæ (brè:
 Gignet sementi: testus sine fœnore itabit
 Ambitus: atque auidi facta elargitio nummi
 Quemcunque indigenam, Præturæ reddet ineptum.

Sedibus in patrijs, si tela facemque maligni,
 Orta minaretur lis & dissensio, belli:
 Cedent arma togæ: pars sanior atque regendis
 Aptior ingenijs (quæ pulchræ commoda pacis,
 Quæ Marti agnatos jam nouerit antè furores)
 Arbitra litis erit; quantumque valebit acutus
 Iudicij prudentis apex (seu Iuris ametur
 Ipse rigor, seu fulta bonis decisio verbis)
 Armicrepos mulcere animos, baccamque Mineræ
 Auream inhumano sataget præferre Gradino.
 Pars ibi pacis amans, nec pacta subire recusans,
 Consilium à reliquis, ac prompta iuamina terris
 Accipiet: quæ verò istum commitabitur actum
 Impensa ac prærium per publica scita Senatûs
 Sumptu immorigerum reparetur & ære Thraſonum.

Conditione pari, si pernicioſa ſimultas
 Tres inter populos, in apertum erumpere bellum
 Visa foret; Pagorum autem si forsitan alter
 Prudentum arbitrio vel consonus esse, vel ipsi

Dedigna-

Dedignaretur litem submittere juri:
Tertius hoc casu, taliq̄ue in turbine Pagus,
Iustitiæ pacisq̄ue auidus, præbere fauentem
Morigero dextram, tempestiuisq̄ue tueri
Auxilijs, ne causa ruat deserta, studebit.

Heluetus Heluetio si qualicunque malignam
Intulerit ratione necem; mors morte pianda
In sua lethiferas accerset funera Parcas,
Præbebit jugulum nequam ipse homicida, suoq̄ue
Ilicet abruptam persoluet sanguine vitam.
Liber erit jugulumq̄ue isto, corpusq̄ue periculo
Eximet; ingenuo si teste, fideq̄ue (quod ipsi
Integrum, & omnino decernimus esse necessum)
Liber erit, solidâ simul ac ratione probârit;
Euenisse istam, vitæq̄ue animæq̄ue tuendæ,
Et non culpando facti moderamine, cædem.
Duxerit è patriâ quòd si tellure fugacem
Improbis ipse pedem: quicumque receperit ipsum
Hospitio profugum, tectouè, operauè, penuue
Fouerit; exilium simul hospes & ipse subibit.
Audiet infamis; donec communia plebis
Scita Virum reuocent, ac concordante Senatu
Migrandi ad veteres, sit copia facta, penates.

Vulcanum Helueticis si quisquam immittere tectis
Barbarus, atque adeo crepitantes spargere flammæ
Ausus & orsus erit: maledicti hic pullus Auerni,
Armosos quanquam læta inter pascua tauros
Plûs mille enumeret; patriæ in penetralibus ullum
Non feret inde gradum, perdetq̄; scelestus honestum
Indigenæ nomen: Sed & ipsum nemo paternis
Excipiet tectis: nam quicquid edaxq̄ue rapaxq̄ue
Mulciber, injectæ quicquid violentia flammæ
Perdiderit, luet ille suâ soluetq̄ue crumenâ
Furciferum oblatâ qui exceperit antè tabernâ.

Pignora ab Heluetico, popularis nemo, colono
Tollere præsumat, nisi vas aut debitor ipsus
Sit persoluendi, confesso nomine, nummi.
Si neuter non sit, nihilo minùs absque patenti
Iudicis indulto, nec debitor ulla profundet

Pignora, obæratum nec plectet curia prædemi.
 Iudici, & in nostrâ clauum tellure gerenti
 Quisque Virûm, vanis, obtemperet, absque querelis;
 Prætoremque suum monstrare tenebitur ipsâ
 Quilibet in Patriâ, cuius sub fasce forenses
 Dicere vel causas, vel possit ponere lites.

Si quisquam capito, vel o besæ rabula naris
 Temnere Prætorem, solidique refellere juris,
 Efferus insano, tentet decreta, cerebro;
 Ille Magistratûs contemptor iniquus, & effrons
 Ardelio, patrium damnabitur ante tripunal,
 Ad quæque illati reparanda incommoda damni.

Decreta hæc Populi, ne mollis inertia cæco
 Mergeret interitu: ne publica scita sonoræ
 Impetus AEoliæ, multumque strepentibus alis
 Trans juga præcipites, veherent Alpestria Cauri:
 Nos genere V R A N I O, Nos orti sanguine SVICO.
 Et Nos frondiferæ dicti de robore SILVAE,
 Heluetiæ populi præsentis hæc, vetusto
 Communis Patriæ firmatas rite Sigillo,
 Aspiciere hanc lucem, vastumque meare per orbem;
 Intra Suitiæ, præcepimus ostia BRVNNAE. 6.

Sic igitur pactas, ô Augustissime Cæsar,
 Pro fructu populi, pro pace ac fædere, leges,
 Vt Tua Majestas, quam nostra veretur & audit
 Natio, Boiaticâ non ignoraret in aulâ:
 Iussimus Heluetico munitam homine chartam
 Cæsareos intrare lares, ac supplice voto
 Romanas Aquilas, ac sceptrâ suprema regenti,
 Auspicij cælestis opem, semperque fauentes
 Exoptare Deos: ut prosper & alite dextro,
 Inde libatum terraque marique deinceps
 Prouehat Imperium, Tanaisque bicornis, & ambas
 Amphrysi ripas, Rhodopéque, & Cynthon, & Ossam,
 Famosumque feris Erymanthum, ac barbara Tauri.
 Barbara regna Hæmi metuendus ad usq; supremum
 Subjuget Euphratem: quò Pallas amica trophæis
 Excita sæpe tuis, iterumque iterumque virentem
 Implicitet augusto, statuâtque in vertice Laurum.

Inde

Inde tuam, Rex mægne, feret super æthera famam,
 Et decus, & partos, Germania vasta, triumphos:
 Numinis arbitrio, cujus virtute patentem,
 Diuiso imperio, regis inuictissimus orbem.

A. B. notat hæc Simlerus l. 1. f. 70. 71. 72. C. Anno
 Christi 1315. mense Decembri, apud citatum: ubi hæc ipsa Fœde-
 ris formula clarè habetur expressa.

IX.

ARGUMENTVM.

GÆslero sagittâ Telli, præter conjura-
 torum opinionem siue decretum, interfecto,
 in eiusdem vel familiam, vel arces nihil attentatum,
 sed expectatæ sunt proximæ mensis Ianuarij Calen-
 dæ; quibus tam Vranæ ac Suitiæ, quàm Vnderval-
 diæ arces ab Indigenis occupatæ, Præfectus à Lan-
 denberg cum familiâ captus, & extra terram Vnder-
 valdiam in perpetuum est relegatus. Idem alibi, nullo
 sanguine fuso, factum: & sic nominatæ tres Ciuita-
 tes, Præfectis Ab Alberto Imp. primitus immis-
 sis, sunt liberatæ. Simlerus, Guillimannus, alij.

CONRADVS ab IBERG, Eques auratus.
FRIDERICO Comiti à Toggenburg.

De occupatis trium Ciuitatum arcibus.

INclite nobilium flos, & coryphæ Virorum,
 Durgea secundo quos fouet alma sinu.
 Progenies cui pæne Ioui contermina, nomen
 Grande per illustres continuauit auos.

A Tibi deuoto non aspernabere seruo
 Contextam paucis hanc, FRIDERICE, mettis,
 Ista tibi famæ plusquàm centuplicis æquam
 Sincerâ exponet simplicitate, fidem.

Fascinat hæc totum mistâ farragine mundum.

E

Can.